

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.III.20.010/2024/4.

A felperes:

Felperes1 (cím2)

A felperes képviselője:

Bihari Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Bihari Krisztina ügyvéd (cím6)

Az alperes:

Alperes1 (cím1)

Az alperes képviselője:

Törös Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Törös Judit ügyvéd (cím7)

A per tárgya:

szerződés érvénytelensége

Az elsőfokú bíróság és fellebbezett határozatának száma:

Szombathelyi Törvényszék 41.P.20.173/2022/21. számú ítélete

A fellebbező és a fellebbezés sorszáma:

alperes 22. sorszámú beadványa

Ítélet

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezését részben és akként változtatja meg, hogy az alperes által a felperesnek fizetendő tőkeösszeg utáni kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontját 2019. május hó 15. napjában, a kifizetés napjáig járó kamat mértékét pedig minden naptári félév teljes idejére a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatban határozza meg.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felülbírálat alapjául szolgáló releváns tényállás, jogerős rész- és közbenső ítélet

[1] A fogyasztó felperes mint lízingbe vevő és az alperes jogelődje mint lízingbeadó 2009. október 15-én MCLC09/017341 számon devizaalapú (CHF), változó kamatozású, változó futamidejű és fix törlesztő részletű, zárt végű lízingszerződést kötöttek a frsz.1 forgalmi rendszámú BMW típusú személygépkocsi megvásárlásának finanszírozására.

[2] A felek induló futamidőként 69 hónapban állapodtak meg azzal, hogy az induló futamidő az általános lízingfeltételek szerint számított kamat- és árfolyamváltozás függvényében módosulhat oly módon, hogy a havi törlesztőrészlet összege nem, csak annak száma változik. Az önerő összege 710.000 Ft, míg a fix lízingdíjrészletek összege 1-69. alkalommal 41.946 Ft/hónap volt. A teljes hiteldíj mutató 25,794%; az éves induló ügyleti kamat 21,88% volt; kezelési költséget, rendelkezésre tartási jutalékot az alperes nem számított fel. Az alperes 2009. október 20-án levelében tájékoztatta a felperest a fizetési ütemezésről, illetve negyedévente a törlesztőrészlet különbözetről szóló számlalevelet küldött.

[3] A felek megállapodtak abban is, hogy a gépjárműtörzskönyv kizárólagos jogosultja, a gépjármű tulajdonosa és üzembentartója az alperes jogelődje. A futamidő végén történő lejáratkor a felperesre a gépjármű tulajdonjoga akkor száll át, ha a lízingszerződésből eredő valamennyi fizetési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. A lízingtárgy tulajdonának a felperes általi megszerzése esetén az alperes haladéktalanul kiadja a tulajdonváltozásról szóló igazolást és a gépjármű törzskönyvét.

[4] A felek a lízingszerződést 2014. július 11-én a futamidő tekintetében módosították (szerződésszám MCLC14/013970), de a szerződés változó futamidős jellege nem változott. Az alperes 2015. április 27-én tájékoztatta a felperest, hogy a 2014. évi XL. törvény alapján elvégzett elszámolás eredményeként a tisztességtelenül felszámított összeg 452.844 Ft volt. Ez ellen a felperes jogorvoslattal nem élt, így az felülvizsgáltként minősül. A lízingbeadó alperes 2015. november 21-én a 2015.évi XCLV. törvény értelmében a szerződést forintosította az MNB által 2015. augusztus 19. napján jegyzett hivatalos devizaárfolyamon, amelynek eredményeként a felperes tartozása 191.570 Ft-tal csökkent. Tájékoztatta a felperest az ezzel összefüggő szerződésmódosítás lehetőségéről is, de azt a felperes nem fogadta el.

[5] A felperes 2017. február 4-én indított pert az alperes (jogelődje) ellen a lízingszerződés érvénytelensége és annak jogkövetkezményei levonása tárgyában az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás elégtelensége miatt az árfolyamkockázatot egészében a felperesre telepítő szerződéses kikötések tisztességtelenségére hivatkozással, valamint a gépjármű törzskönyve és a tulajdonjog átruházáshoz szükséges nyilatkozat kiadása iránt. Az alperes elsődlegesen a kereset elutasítását kérte a szerződés érvénytelenségének vitatása folytán.

[6] A Szombathelyi Törvényszék 2022. január 28-án kelt 28.P.20.191/2021/3/III. sz. közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes és az alperes jogelődje között 2009. október 15-én megkötött MCLC09/017341. számú lízingszerződés érvénytelen. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek a frsz.1 forgalmi rendszámú BMW típusú személygépjármű törzskönyvét, és a tulajdonjog átruházásához szükséges nyilatkozatot. Az elsőfokú határozatot a Győri Ítéltábla 2023. február 15. napján kelt Pf.III.20.003/2023/4. sz. ítéletével – mint rész- és közbenső ítéletet – helybenhagyta.

[7] A jogerős rész- és közbenső ítélet szerint az árfolyamkockázatot a felperesre telepítő kikötés tekintetében az alperes pénzügyi intézet által a különböző dokumentumokban adott tájékoztatás nem felelt meg a világosság, érthetőség, átláthatóság követelményének és a Hpt. 203. § (6)-(7) bekezdésében, valamint a Kúria 2/2014. és 6/2013. PJE határozataiban, továbbá az EUB C-26/13., C-186/16., C-227/18. és a C-51/17. számú ítéleteiben megfogalmazott kritériumoknak. A tájékoztatás elégtelensége az árfolyamkockázatot teljes egészében a felperesre telepítő szerződéses kikötések Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209. § (1) bekezdése alapján fennálló tisztességtelenségét, és ezáltal a szerződés teljes érvénytelenségét eredményezi az rPtk. 209/A. § (2) bekezdése alapján. Az érvénytelenség megállapítására és az alperes által – másodlagos védekezésében – erre az esetre elismert túlfizetésre figyelemmel köteles a törzskönyv és a tulajdonjog átruházásához szükséges nyilatkozat kiadására.

[8] Az alperes a szerződés alapján 1.640.000 Ft tőkeösszeget folyósított a lízingszerződés keretében a gépjármű eladójának. A felperes 2023. január 18-ig fizette a fix összegű lízingdíjakat, valamint – az árfolyam és kamatváltozásból eredő – törlesztőrészlet különbözeteket és egyéb költségeket az alperesnek és jogelődjének; mindösszesen 6.981.199 Ft-ot. A felperesnek a lízingszerződés alapján – árfolyamváltozás nélkül – az alperes felé $69 \times 41.946 \text{ Ft} = 2.894.274 \text{ Ft}$ tőke, továbbá 100.173 Ft ügyleti kamatkülönbözet fizetési kötelezettsége, 50.400 Ft készpénzáttutalási megbízás (csekk) költség tartozása, valamint 762 Ft késedelmi kamat fizetési kötelezettsége keletkezett; mindösszesen tehát 3.044.847 Ft tartozása keletkezett. Az ennek megfelelő összeget a felperes 2015. szeptember 14. napjával bezárólag megfizette az alperesnek. A ténylegesen megfizetett és az árfolyamváltozás nélkül számított tartozás különbözete 3.936.352 Ft.

A végleges kereset és ellenkérelem

[9] A jogerős rész- és közbenső ítélet alapján az érvénytelenség jogkövetkezményének levonása tárgyában folyó elsőfokú eljárásban a felperes végleges keresetében – az EUB C-705/21. és C-520/21. sz. ügyekben hozott ítéleteiben adott uniós jogértelmezésekre, valamint a Kúria Gfv.VI.30.205/2023/2. sz., valamint

Gfv.VI.30.206/2023/2. sz. határozataiban kifejtettekre tekintettel – az érvénytelenség jogkövetkezményeként a lízingszerződés érvényessé nyilvánítását kérte az árfolyamkülönbözetre vonatkozó rendelkezések nélkül, továbbá kérte kötelezni az alperest 3.936.352 Ft és ennek a keresetlevél benyújtásától, 2017. február 6. napjától a kifizetés napjáig járó „törvényes késedelmi kamata” megfizetésére.

[10] Azösszagszerűség vonatkozásában elfogadta az alperes elszámolását – 7.200 Ft összegű 2021. júliusi csekk költség kivételével – amelynek alapján az árfolyamváltozás nélkül számított összes tartozását 3.044.847 Ft-ban, míg az általa ténylegesen megfizetett összeget 6.981.199 Ft összegben határozta meg és a kettő különbözeteként adódó 3.936.352 Ftösszegről állította, hogy azzal jogalap nélkül gazdagodott az alperes a felperes rovására. A kamatfizetési igényét az utolsó tárgyalás előtt terjesztette elő, annak kezdőidőpontját és mértékét az utolsó tárgyaláson módosította – az alperesre kedvezőbb – 2017. február 6-i időpontra a perindítás időpontjára hivatkozással, melynek indokát nem adta.

[11] Az alperes végleges ellenkérelmében maga is a szerződés árfolyamkockázat nélküli érvényessé nyilvánítását kérte és a felperessel egyezően jelölte meg a felperes által ténylegesen megfizetett összeget, az árfolyamváltozás nélkül számított tartozás összegét azzal, hogy 2021. július 14-én keletkezett további 7.200 Ft csekk költség fizetési kötelezettséget is állított. A felperes késedelmi kamatkövetelésére nyilatkozatot nem tett, erre felhívást sem kapott.

Az elsőfokú bíróság döntése és indokai

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletével – a felek egyező kérelmének megfelelően – a lízingszerződést az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezések nélkül érvényessé nyilvánította. Kötelezte továbbá az alperest a felperes részére 3.936.352 Ft és ennek 2017. február 6-tól a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamata, valamint 225.602 Ft perköltség megfizetésére. Rendelkezett a feljegyzett eljárási illeték állam javára való megfizetéséről is.

[13] A fentiek szerint érvényessé nyilvánított szerződés alapulvételével – a felek egyező tényelődása alapján – megállapította, hogy az árfolyamkockázat felperes általi viselésére vonatkozó rendelkezések nélkül a felperest terhelő tartozás összesen 3.044.847 Ft összegű volt, melyet 2015. szeptember 14. napjával megfizetett az alperesnek. Az előlött mutatkozó 3.936.352 Ft összegű felperesi teljesítésnek érvényes szerződéses jogalapja nem volt, ezért az elszámolás körében az alperest ennek visszafizetésére kötelezte az rPtk. 237. § (2) bekezdése utolsó mondata alapján. A 2021. július 14-i 7.200 Ft-os csekk költség iránti alperesi követelést megalapozatlannak találta, mivel ekkor a felperesnek alperes felé az érvényessé nyilvánított tartalmú szerződés alapján fizetési kötelezettsége már nem volt, így az annak teljesítéséhez szükséges csekk költségének megfizetési kötelezettsége sem terhelte.

[14] Rögzítette, hogy a fentiek szerinti 3.936.352 Ft tőkeösszegű felperesi – jogalap nélküli – többletteljesítés után „a keresetlevél beadásától, mint középarányos időponttól” kezdődően kötelezte az alperest a szerződéskötéskor hatályos rPtk. 301. § (1) bekezdésében írt mértékű törvényes késedelmi kamat megfizetésére.

A fellebbezés

[15] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítéletnek a késedelmi kamatfizetésre vonatkozó rendelkezését támadta. Megváltoztatásra irányuló elsődleges fellebbezési kérelmében a kamatfizetés kezdőidőpontját elsődlegesen a tőkeösszeg megfizetésének esedékességében, másodlagosan 2023. december 4. napjában, míg a kamat mértékét mindkét esetben az rPtk. 301. §-ának megfelelően a késedelemmel érintett naptári félév első napjában kérte meghatározni. Másodlagos fellebbezési kérelmében az elsőfokú ítélet kamattal kapcsolatos rendelkezése hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság e körben való új eljárásra utasítását kérte.

[16] Érvelése szerint az rPtk. 363. § (3) bekezdése a jogalap nélküli gazdagodással kapcsolatos vagyoni előny visszatérítésére a jogalap nélküli birtoklás rPtk. 195. §-ában foglalt szabályait rendeli alkalmazni, melynek (2) és (3) bekezdése különbséget tesz a jóhiszemű és a rosszhiszemű birtokos között. A jóhiszemű birtokos amíg tőle a dolgot vissza nem követelik, késedelembe nem eshet, és a visszakövetelés előtti hasznokért, károkért sem felelős.

[17] Álláspontja szerint az alperes nem minősül a megítélt 3.936.352 Ft összegű túlfizetés tekintetében 2017. február 6-tól kezdődően rosszhiszemű birtokosnak, mivel a szerződés egészen 2023. február 16-ig érvényesnek minősült, az érvénytelenség megállapításáról az alperes a másodfokú közbenső ítélet kézhezvételével szerzett tudomást. A jogalap nélkül teljesített összegek tekintetében a visszakövetelés kezdőidőpontjaként nem lehet a kereset benyújtásának időpontját tekinteni, mivel a visszakövetelésnek előkérdése az adott szerződés érvényességének megítélése. Az elszámolás módszere sem volt világos, a gyakorlat és maga felperes igénye is többször változott. A megállapított összeg pedig olyan számítási metódust követ, amely nemhogy a perindításkor, de a jogerős közbenső ítélet meghozatalakor sem létezett, hanem az EUB C-705/21. számú 2023. április 27-én született döntésére tekintettel a Kúria 2023. május 22-én meghozott Gfv.VI.30.206/2023/2. számú határozatán alapul. Arra is hivatkozott, hogy a 3.936.352 Ft összegű túlfizetés eleve 2023. január 18-ig teljesített összegekből áll, ezért 2017. február 6. napján alperes nem is lehetett birtokában a teljes összegnek jogalap nélkül. Szerinte tehát az alperes nem lehetett rosszhiszemű birtokos, így elsődlegesen a tőkeösszeg esedékességével egyidejűleg lehet kamat fizetésre kötelezni, illetve ennek hiányában a felperes 2023. december 4-i végleges keresetpontosításától.

A fellebbezési ellenkérelem

[18] A felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy – a fellebbezésben sem vitatottan – az elsőfokú ítélet szerint a felperes az őt terhelő 3.044.847 Ft összegű tartozását 2015. szeptember 14-ig megfizette az alperesnek. Szerinte ezen időponttól az alperes rosszhiszeműen tartja vissza a tőle jogalap nélkül beszedett összegeket. Kiemelte, az alperes maga sem vitatta, hogy 2023. január 18-ig fizette a részleteket, mégis csak a jogerős ítéletet követően vagy 2023. december 4-től kíván kamatot fizetni. Rosszhiszeműségét mutatja, hogy még akkor is küldte a csekket, amikor már nyilvánvaló volt a túlfizetés, a szerződés érvénytelen, és a törzskönyv kiadására kötelező jogerős ítélet alapján megvette a járművet. Az érvénytelenség miatt a törzskönyv kiadására vonatkozó ítéleti

rendelkezés 2022. február 28. óta jogerős, ezért sem hivatkozhat arra az alperes, hogy az alap nélkül beszedett összeg tekintetében nem volt rosszhiszemű. A hatályon kívül helyezés iránti fellebbezési kérelmet illetően rámutatott, hogy sem anyagi, sem eljárási jogszabálysértést nem jelölt meg az alperes.

Az ítéltábla döntése és indokai

[19] A fellebbezés részben alapos.

[20] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó jogszabálysértést nem észlelt, ilyet a fellebbezés sem jelölt meg. A támadott rendelkezés felülbírlatához szükséges adatok rendelkezésre álltak, ezért a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 253. § (1) bekezdése értelmében – a (3) bekezdés alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között – az ügy érdemében döntött.

[21] Alaptalanul hivatkozott arra az alperes, hogy a szerződés 2023. február 16-ig, a jogerős közbenső ítélet meghozataláig érvényesnek minősült. A szerződés ugyanis semmisségi okban szenvedett, így az rPtk. 234. § (1) bekezdése értelmében az törvény erejénél fogva megkötésétől kezdve (ex tunc hatállyal) érvénytelen, ezért ennek ítéleti megállapítása pusztán deklaratív jellegű. A keresettel érvényesített visszakövetelés iránti igény pedig ugyan valóban az érvénytelenség kérdésének mikénti megítélésétől függ, de ez nem változtat azon, hogy ehhez nincs szükség az érvénytelenség ítéleti kimondására. Közbenső ítéletben a bíróság csupán az igény jogalapjáról határoz és közbenső ítélet meghozatala a bíróság mérlegelésétől függ, arra nem feltétlen kerül sor. Az alperes által hivatkozott értelemben ezért a jelen ügyben meghozott közbenső ítéletnek a fellebbezésben vitássá tett kérdés elbírálásában nincs jogi jelentősége.

[22] Az elsőfokú ítélet – a fellebbezéssel nem érintett rendelkezésével – a felek szerződését az rPtk. 237. § (2) bekezdés második mondata alapján az érvénytelenség okának kiküszöbölésével (az árfolyamváltozás felperesre telepítésének mellőzésével) a szerződést érvényessé nyilvánította, valamint a harmadik mondat alapján rendelkezett az ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás felperes javára való visszatérítéséről. Lényeges, hogy az érvényessé nyilvánítás is a szerződés megkötésére visszaható (ex tunc) hatályú ítéleti rendelkezés, azaz úgy kell tekinteni, mintha a felek a szerződést eleve a módosított tartalommal kötötték volna. Ebből következően a különbözeti összeget a felperes kezdettől nem tartozott megfizetni a szerződés alapján az alperesnek. Az érvénytelenség jogkövetkezménye levonásának keretében történik a felek között a szerződés alapján végbement vagyonomozgások elszámolása és rendezése. E körben rendelkezett az elsőfokú bíróság a tartozatlanul megfizetett felperesi ellenszolgáltatás mint tőkeösszeg visszafizetéséről.

[23] Ettől külön kell kezelni a felek által a szerződés alapján teljesített szolgáltatásokkal kapcsolatos kamat (és használati díj) kérdését. E körben az ítéltábla az érvénytelenség jogkövetkezményeiről szóló 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény (a továbbiakban: 1/2010. PK vélemény) 9. és 10. pontjait tekintette irányadónak. Eszerint ezek olyan járulékos igények, amelyek a visszatérítendő pénz-, illetve dologszolgáltatás adott időtartamon keresztül történt birtoklásán és használatán, mint többletényállási elemen alapulnak. A kamat lényegében a

visszajáró pénzszolgáltatás „használati díja”, vagyis nem késedelmi kamatról, hanem ún. egyenértéki kamatról van szó. Dogmatikai alapja tehát nem a késedelem, hanem a jogalap nélküli birtoklás: az érvénytelen szerződés alapján történt teljesítés következtében a fél jogalap nélkül birtokolja és használja a másik fél szolgáltatását. Elszámolásuk dogmatikai alapja pedig a jogalap nélküli gazdagodás: a fél a szerződés érvénytelensége folytán jogalap nélkül birtokolt és használt szolgáltatás hasznával jogalap nélkül gazdagodna. Ebből következően az érvénytelen szerződés alapján a másik fél által teljesített szolgáltatást birtokló és használó fél jogi helyzetére a jogalap nélküli birtoklás szabályait kell megfelelően alkalmazni. A jogalap nélküli birtoklás szabályai jóhiszemű és rosszhiszemű birtoklás között különböztetnek. E szabályoknak a kamat és használati díj iránti igényekre vonatkozó „megfelelő” alkalmazásánál figyelemmel kell lenni arra, hogy a Ptk. 195. § rendelkezései arra az esetre irányadóak, amikor csak az egyik fél birtokolja jogalap nélkül a másik szolgáltatását. Eredeti állapot helyreállítása során mindkét fél jogalap nélküli birtokosnak minősül a másik fél szolgáltatása tekintetében, ezért az egymás egyenértékű szolgáltatásait kölcsönösen használó felek a jogvita eldöntéséig - az érvénytelenség okától függetlenül - jóhiszemű jogalap nélküli birtokosoknak tekintendők és a bíróság által előírt egyidejű visszaszolgáltatási kötelezettségük időpontjáig, vagyis a teljesítési határidő lejártáig a kölcsönösen birtokolt szolgáltatások hasznával egymással szemben nem kötelesek elszámolni. Ez a tétel a jogi értelemben véve egyenértékű szolgáltatások kölcsönös használata esetére vonatkozik. A másik fél szolgáltatását egyoldalúan használó fél tudja, hogy ő maga még nem teljesítette a saját szolgáltatását, ezért az ő jogi helyzete a rosszhiszemű jogalap nélküli birtokoséval analóg és ezért ő a másik fél kérelmére a Ptk. 195. § (3) bekezdés értelmében kamat, illetve használati díj megfizetésére köteles.

[24] Ugyancsak irányadónak tekintette az ítéltábla az érvénytelenség jogkövetkezményeként visszajáró pénzszolgáltatás utáni kamatigény feltételeit, a jó- és rosszhiszeműség kérdését illetően a Kúria Pfv.I.20.830/2015/5. számú ítéletét (megjelent: BH2016. 63.), mely – figyelemmel a hasonló tárgyú EBH2013. P.6. számú elvi bírósági határozatára és az 1/2010. PK véleményre is – ezt értelmezte és részletesen kifejtette. Ebből kitűnik, hogy az egyik fél szolgáltatását egyoldalúan használó fél helyzetére a rosszhiszemű jogalap nélküli birtokos szabályait *analóg* módon kell alkalmazni. Alapvetően annak van jelentősége, hogy mindkét fél vagy csak az egyik birtokolja jogalap nélkül a másik szolgáltatását. Nem pedig annak, hogy a másik fél tudott-e/tudnia kellett-e az érvénytelenségről, azt ő idézte-e elő.

[25] Ítéletében a Kúria rámutatott: *„A szolgáltatások hasznával való elszámolási kötelezettség körében a különbséget kizárólag az adja, hogy a visszaszolgáltatási kötelezettség időpontjáig a felek kölcsönösen birtokolják-e egymás szolgáltatásait, avagy kizárólag csak egyik fél birtokolja az érvénytelenség következtében jogalap nélkül a másik szolgáltatását. Az érvénytelenség jogkövetkezménye vonatkozásában az eredményez különbséget, hogy a szolgáltatásuk kölcsönös használata kompenzálja-e egymást, avagy kizárólag az egyik fél teljesített a szerződés alapján. Egymás egyenértékű szolgáltatásait kölcsönösen használó felek a jogvita eldöntéséig jóhiszemű jogalap nélküli birtokosoknak tekintendők. Ebből következik az, hogy a felek a jogerős bírósági döntéssel előírt egyidejű visszaszolgáltatási kötelezettségük időpontjáig, vagyis a teljesítési határidő lejártáig a kölcsönösen birtokolt szolgáltatások hasznával egymással szemben nem kötelesek elszámolni. Abban az esetben viszont, ha az egyik fél a saját szolgáltatását még nem teljesítette, miközben a másik fél már teljesített, kamatfizetési kötelezettség hiányában jogalap nélküli gazdagodás következne be a másik fél szolgáltatását egyoldalúan használó fél javára. Ha tehát a*

szolgáltatások kölcsönös használata nem kompenzálja egymást - akár azért, mert az érvénytelenség oka éppen az egyenértékűség hiányában áll (uzsora, szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnő értékaránytalansága), akár azért, mert az érvénytelen szerződés ingyenes, avagy a nevesített szerződésre irányadó sajátos szabályok folytán - a jogalap nélküli gazdagodás (Ptk. 361. §) szabályait kell megfelelően alkalmazni.” Az adott ügyben ezért az egyik fél pénzszolgáltatását egyoldalúan használó másik felet a jogalap nélkül birtokolt és használt pénz után a használaton alapuló kamat visszamenőleg, a pénz átvételétől terhelte.

[26] A fenti elvek és irányadó gyakorlat alapján tehát a jelen ügyben sem az alperes érvénytelenséggel kapcsolatos rosszhiszeműségét, szubjektív tudatállapotát kellett vizsgálni, hanem annak volt jelentősége, hogy a felperes által túlfizetett pénzszolgáltatással nem állt szemben az alperes által neki nyújtott szolgáltatás. Azt alap nélkül egyoldalúan használta onnantól, hogy az egyes részletek havi fizetésével azt megkapta. Emiatt az alperes helyzetére a rosszhiszemű jogalap nélküli birtokosra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni és a pénz átvételétől kezdve a használaton alapuló egyenértéki kamatot kell fizetnie. Mivel a tartozatlan összeget a felperes egyenlő részletekben 2015. szeptember 14-től 2023. január 18-ig terjedő időszakban fizette meg az alperesnek, ezért a BK-PK. 1. számú állásfoglalásban írtaknak megfelelően a kamat középarányos kezdőidőponttól illeti a felperest.

[27] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint maga is középarányos kamatfizetési kezdőidőpontot tartott indokoltnak. Ám azt tévesen határozta meg és fogadta el a keresetlevél benyújtásának időpontjában. Ezért az ítéltábla a 2015. szeptember 14-től 2023. január 18-ig terjedő időtartam közepének ténylegesen megfelelő időpontra módosította a kamatfizetés kezdőidőpontját. Az alperes ezt meghaladó fellebbezési kérelme megalapozatlan volt.

[28] Megalapozottan kifogásolta az alperes a kamat mértékét, melyre az elsőfokú bíróság a szerződéskötés időpontjában érvényes rPtk. 301. § rendelkezését alkalmazta. A kamatfizetési kötelezettség azonban a késedelem időpontjában keletkezik, ezért arra az ekkor hatályos jogszabályi rendelkezést kell alkalmazni. A 2013. július 1-jétől módosult rPtk. 301. § (1)-(2) bekezdései alapján a késedelemmel érintett naptári fél év *első* napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű a kamat. Ezért a kamat mértékét az ítéltábla ennek megfelelően módosította.

[29] A kamat kezdőidőpontját illetően a részbeni megváltoztatás alapján 1/3-2/3 arányúnak tekinthető az alperes másodfokú pernyertessége, míg a kamat mértékét illetően teljes pernyertes. A feleknek a jogi képvisellel kapcsolatos másodfokú perköltségigénye azonos volt, mert mindketten jogszabály szerint Áfa összeggel növelten kérték azt meghatározni. Az alperesnek ezen felül a fellebbezési illetékkel merült fel költsége. Ezek egybevetése alapján úgy ítélte meg az ítéltábla, hogy közel azonos perköltségre tarthatnak igényt. Emiatt mindkét fél viseli saját másodfokú perköltségét, és nem rendelkezett perköltség egymás javára való megtérítéséről.

Győr, 2024. május 7.

Dr. Maurer Ádám sk.

Dr. Zsitva Ágnes sk.

Dr. Sarmon Hedvig sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró